

Z wizytą u Bułhakowa

TEKST: AGNIESZKA GRZEGORZEWSKA-NIEŁACNA

Muzeum urządzone w domu rodzinnym Michaiła Bułhakowa opowiada zwiedzającym o jego młodych latach. Mogą oni obejrzeć między innymi gabinet, w którym jako praktykujący lekarz, przyjmował swoich pacjentów, ale to nie jedyna ciekawostka czekająca na miłośników pisarza w Kijowie.

Muzeum upamiętniające Michaiła Bułhakowa jest położone w samym centrum Kijowa, w budynku z 1888 roku, przy ul. Andriivs'kyi descent pod numerem 13. Można zatem z łatwością dodać je do planu zwiedzania miasta nawet podczas krótkiej wycieczki. Bułhakow miał szesnaście lat kiedy jego rodzina przeprowadziła się do tego mieszkania. Dom został opisany w powieści „Biała Gwardia” i w muzeum odnajdujemy oprócz pamiątek po pisarzu i jego rodzinie nawiązania do tej właśnie książki. Co ciekawe, Michaił Bułhakow, będący z wykształcenia lekarzem, przyjmował tutaj pacjentów – podczas zwiedzania możemy obejrzeć jego gabinet z medycznym wyposażeniem. Prywatną praktykę otworzył w Kijowie po powrocie z wojska, do którego powołano go w czasie I Wojny Światowej także jako lekarza. Jego medyczna działalność w Kijowie nie trwała długo, bo już w 1920 roku wyjechał do Moskwy.

Do kijowskiego muzeum Bułhakowa eksponaty zbierano przez 20 lat. Jednym z pierwszych była piękna zielona lampa podarowana do gromadzonej kolekcji przez pierwszą żonę pisarza, Tatianę Łappę. Siedem pokoi wypełniają oryginalne przedmioty należące do Bułhakowa, przenikając się z elementami ilustrującymi świat powieściowej rodziny Turbinów, bohaterów „Białej Gwardii”. Autorzy ekspozycji zastosowali ciekawy zabieg pozwalający łatwo odróżnić jedno od drugich – te, które nawiązują do fikcji literackiej pomalowano na białe.

W ten sposób fakty z biografii pisarza spotykają się w kijowskim muzeum z literackimi wydarzeniami i przedmiotami: mamy tu pokój Nikołki Turbina, jego charakterystyczne rysunki i napisy na ścianie pieca. Jest również zaciemniony, mroczny pokój Aleksieja, w którym podobno można zobaczyć własną śmierć. Zaskoczeniem dla zwiedzających będzie także tajemnicza szafa, która służy jako przejście do następnego pokoju.

Miłośników książek zapewne zaciekawia eksponowana w muzeum rodzinna biblioteka Bułhakowów. Zawiera ona podręczniki medyczne z czasów studenckich pisarza, a także na przykład Stary Testament w grece, który trafił do kolekcji, ponieważ ojciec Bułhakowa był historykiem religii. W muzeum obejrzeć można również rodzinne zdjęcia, korespondencję pisarza (część dokumentów przekazała jego druga żona, Lubow Białozierska, pierwowzór książkowej Małgorzaty), pianino, rzeczy osobiste Bułhakowa – takie jak rysunki, książki z autografami, okulary, popielniczki. Sympatyczną atrakcją dla zwiedzających jest możliwość wypisania sobie starodawnym piórem ze stalówką pocztówki od Bułhakowa, którą muzeum przesyła na wskazany adres.

Częścią muzeum jest także Biblioteka Zagraniczna Bułhakowa składająca się z obcojęzycznych wydań jego książek. Zbiory te, przekazane placówce przez darczyńców z wielu krajów, wykorzystywane są podczas wystaw czasowych i służą badaczom do prac naukowych. Czasami przydają się także w trakcie wydarzeń okolicznościowych, a tych muzeum organizuje wiele. Są to zarówno wykłady naukowe jak i koncerty czy inne wydarzenia artystyczne przeznaczone dla wszystkich zainteresowanych. Szczególnym wydarzeniem są co roku 15 maja urodziny pisarza, na które zapraszani są artyści i przyjaciele muzeum. I jeszcze jeden drobiazg: obok budynku stoi od 2007 roku pomnik pisarza siedzącego na ławce. Można obok niego przysiąść i zadumać się na chwilę. ■

Zdjęcia: Agnieszka Grzegorzewska-Niełacna | Svenkaj

Muzeum Bułhakowa w Kijowie jest czynne od poniedziałku do piątku od 10.00 do 18.00 (kasa do 17.00).

Adres: ul. Andriivs'kyi descent 13.

Joanna Patro